

IKOT MBET JESUS
Matthew 4:12-25; John 1:35-51; Luke 5:27-32
ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 18 – Eke Mkpawara

IKỌ IBUOT: “Idige mbufo ekemek Mi, edi Ami ńkemek mbufo” (John 15:16).

Eti-mbuk eke Ofuri Ererimbot

Eti-mbuk Obio Ubọń Abasi emi Jesus ekedide ndikwọrọ ekedi etop emi otode ke Obio Abasi emi akanade nte atara ọyọhọ ofuri ererimbot. Ke ini Christ ọkọtọńode utom ukwọrikọ Esie ke Galilee, Enye ama okot mbet ọnọ Idem Esie, emi Enye ekekemedede ndikpep man ekpekabare edi mme ọkọ owo, man ke akade iso mmọ ekpedi mme andida usuń ke Ufọk-Abasi.

Mme ńwede mbuk ńkpọ ntibe ikoduhe ke ini oro Jesus akasańade ke isọń emi; edi ekpri usuń ama odu ndida nnam ekop ebańa ata akpanikọ emi Jesus ekenyenede ndikwọrọ, ke ntak oro, Enye ama emek mme owo emi edińwamde Enye ndikwọrọ ikọ. Enye ama ekpep mmọ ukpep-ńkpọ Esie ye nte ekemedede ndidu eti uwem, ke akade iso, Enye ama osiońo mmọ ọdọń ke ofuri ererimbot man ekekewọrọ Gospel enọ kpukpru owo (Mark 16:15).

Ọkpọsọń Usuń

Ikedighe mmem-mmem ńkpọ ndidi mbet Jesus. Enye okokot mme owo emi ekebeńede idem ndikań uwem mmọ nnyuń ntiene Andinyańa. Ini kiet Enye ama anam ańwawńa ete ke mme inuen enyọń enyene mme efọk mmọ, mme ebua ikọt enyuń enyene ndudu ndiduń ke esit, edi Enye ke Idem Esie inyenেকে ńkpọ eke okotde Esiemọ, inyuń inyenেকে ọtọ eke odoride ibuoť Esie (Matthew 8:20). Ini efen Enye etiń ọnọ mbet Esie ete, “kpukpru owo eyesua mbufo ke abańa enyiń Mi”; edi Enye ńko ama ọńwọńọ ete, “Edi baba idet kiet ke ibuoť mbufo iditakke” (Luke 21:17, 18). Ata owo Abasi ikereke ekpedi nte mbon ererimbot esasua enye. Enye odu uwem ndinem Ete esie emi odude ke Obio Abasi esit, onyuń etie ebet utip ke Obio Abasi.

Ke ini Jesus okoyomde ndikot mbet, Enye ikekaha ke otu mme scribe ye mme Pharisee, mme owo emi ekekpepde Ikọ Abasi Akani Ediomii, emi ekedide ibuoť ke ufọk Abasi mme Jew. Mme owo oro ekeyọhọ ye ekikere idem mmọ, ikponyuń ikpańke utọń inọ mme ukpep-ńkpọ Jesus. Enye ikonyuń ikaha ke otu mbon inyene, koro mmọ ekekereke ete ke mme imọ imenyene kpukpru se iyomde, inyuń iyomke Obio Ubọń Abasi. Edi Jesus ọkọsuhọre aka ke otu mbon nsuhọre-idem, onyuń okosiońo mme owo emi ekeyomde uńwam enyuń emade akpanikọ. Ke otu mmọ Enye ama okut mbon emi Enye ekekemedede ndibuť idem ye mmọ ndinam akwa utom Esie aka iso ke ini Enye ama ọkọdọk ke Obio Abasi.

Mme akpa owo emi Jesus okokotde ekedi Peter ye Andrew. Mmọ ekedu uwem eto ke ukọ iyak. Usen kiet nte Jesus akasańade ke mben inyań Galilee, okut mmọ nte eyetde iyire. Ke ini Jesus ọdọhọde Peter emen ubom awat aka ke akpa onyuń ọduť iyire, Peter ama ọbọrọ ete ke mme imọ ima inam utom ke ofuri okoneyo edi ikomumke baba ńkpọ kiet. Enye ikonimke ke akpanikọ ite ke imọ iyemum baba ńkpọ kiet idaha emi, edi enye ama anam item Jesus.

Peter ye Andrew ema esobo ye Jesus enyuń enim ke akpanikọ ete ke Enye edi Messiah ke ini John ọduť-owo-mmọń, ọkọdọhọde ete, “Sese Eyen-erọń Abasi!” (John 1:40, 41), edi ekeme ndidi mmọ ikekereke ite ke utọ utibe ńkpọ oro ekeme ndida itie nte mmọ ekekutde ke ini emi mmọ eduride iyire mmọ esio. Ediwak iyak ema edu ke esit tutu iyire awaha. Mmọ ema efuń ubọk ekot mbon ubom efen ete edi edińwam mmọ, ndien iyak oro ama odobi eti eti tutu ubom mbiba oro ekpere ndideń. Peter ama ọduť ke ukot Jesus ọdọhọ ete, “Daha kpọń mi . . . koro ami ndide idiťk owo.” Enye ikekereke ite imọ imodot ndibọ utọ eridiťń oro. Utọ mbuńọ esit Peter emi ke Jesus okoyom: “O Abasi, afo usinke edibuńọ ye edinuaaha esit ke ndek” (Psalm 51:17).

Usuń ńwa-idem

Ke ini emi ema ekeduri mme ubom esim esuk, Jesus ọdọhọ Peter ye Andrew ete etiene Imọ; Enye oyom ndinam mmọ edi mme ọkọ owo. Nso utọ ikot! Mmọ ikọwọńkọkere enyin ise akwa otu iyak oro inyuń idọhọ ite yak ika ikanyam mmọ kańa. Mmọ ema ekpọń mme iyak oro enọ mbon efen ndise ńkpọ mbańa, enyuń edaha etiene Jesus. Emi ọkọwọrọ ata akwa ńkpọ ọnọ mmọ ndikpọń mme ńkpọ emi mmọ ekedade edu uwem, edi mmọ ema ekop ikot Jesus, enyuń enyene ọyọhọ mbuťtidem ete Enye eyese ńkpọ abańa mme imọ. Nditọ Esie eyom mbuťtidem eke akande oro mfin. Se nnyin inyenede ke ererimbot emi idighe akpan ńkpọ. Mme ukpọń ke ekpańa; Abasi ńko ke okokot mme anam utom esin ke Ińwawń Esie emi edifrede ebańa mme inemesit ńkpọ-uwem emi, edinyuń emende eti mbuk erinyańa esọk mme anditak.

Christ, ye akpa mbet Esie iba, ema esaña ke mben inyañ Galilee eka iso esisit ekesobo ye mme ọkọ-iyak efen. John ye James ekesikọ iyak ye ete mmọ Zebedee, ekenyuñ ediọñ mme iyire mmọ. Mmọ ñko ema esọp eyere ikot, enyuñ ekpọñ utom mmọ etiene Jesus. Nnyin ikotke ite ke baba kiet ke otu mme ọkọ-iyak oro ema efiak edem etiene ubọk utom mmọ.

Ke ekpri ibio ini, ke ema ekekọñ Jesus ke krọs, etie mmọ nte ke mmọ ema esop usuñ ndien ifiokke se mmọ ekpenamde, ntre ke usen kiet mmọ ebieren ndika ukọ iyak. Edi Jesus ọbiọñọre mmọ ke iso onyuñ ọnọ mmọ item ete ke utom ukwọrọ ikọ mmọ enyene ndikaka iso; okposuk edi emi Enye midisañake aba ye mmọ ke obukidem, edi Enye eyesuk odu ye mmọ ke spirit (Matthew 28:20). Ke ntre mmọ ema ekpọñ mme iyire mmọ ke nsinsi, enyuñ eyak uwem mmọ enọ ke ntak Ikọ Abasi.

Ikọ Abasi onyuñ ọdọhọ ñko ete ke James ye John ema ekpọñ ete mmọ. Ndusuk ini mfin emi Jesus oyom nditọ Esie ekpọñ mme ete ye mme eka mmọ ye mme ufọk mmọ enyuñ enam ñkpọ enọ Enye; koro Enye ama ọñwọñ ete, “Kpukpru owo emi ekọkpọñde ufọk, mme nditọ-eka iren, mme nditọ-eka iban, mme ete, mme eka, mme nditọ, mme isọñ, ke abaña enyiñ Mi, eyebọ utip utim ikikie, eyenyuñ enyene nsinsi uwem” (Matthew 19:29).

“Di dise”

Mbet efen emi Jesus okokotde ekedi Philip. Enye onim ke akpanikọ ke ndo-ndo oro ete ke Jesus edi Eyen Abasi, onyuñ aka eketiñ ọnọ Nathanael ete ke Messiah emi Moses eketiñde ntiñ-nnim-ikọ abaña ama edi. Enye ekedi Jesus owo Nazareth, eyen Joseph. Nazareth ekedi ekpri obio emi usuhọre iduok mme Jew ekeduñde, ikonyuñ idighe ebiet emi ọwọrọ iso owo okpotode. Nathanael obup Philip, “Nte baba eti ñkpọ ekeme ndito ke Nazareth?” Philip ikañwanake ndinyenyik enye; ñkukure ọkọdọhọ ete, “Di dise.”

Jesus oyom nnyin kiet kiet “idi idise.” Enye iyomke nnyin ida ikọ owo efen ke erinyaña ukpọñ nnyin. Ke ini nnyin ibọde erinyaña “Spirit ke Idem Esie etiene spirit nnyin edi ntiense ete, nnyin idi nditọ Abasi” (Ñwed Mbon Rome 8:16).

Ekọm emi Jesus ọkọkọmde Nathanael ekedi, “Sese, ata eyen Israel, emi ñkari miduhe enye ke esit!” Enye ama ese ke esit Nathanael onyuñ okut ete ke enye idighe owo abiaña nte mme Scribe ye Pharisee emi ekebiañade abiaña ete idi mme anam ikọ Abasi. Kpukpru mme Jew ekedi nditọ Israel, ñko mmọ ekekabade ese Abraham nte ete mbuotidem mmọ. Edi Jesus ama etiñ ọnọ mmọ ete ke edi Satan, idighe Abraham ekedi ete mmọ, koro mme edinam mmọ ekediokde. Enye ọkọdọhọ ete Abraham ikpanamke mme ñkpọ emi mmọ ekesuk enamde. Ntre ke ini Jesus okokutde ete ke Nathanael ikedighe owo mbubik, Enye okot enye “Ata eyen Israel.”

Jesus ama okokut Nathanael mbemiso Philip okot enye. Jesus ke oyom mme mbet mfin; ndien ke ini Enye okutde esit akpanikọ, okposuk edi oyomde usuñ; Enye eyeduri enye ke ndinam ubiomikpe oduk ke esit esie. Ndusuk ini Jesus enyene nditiñ ikọ ke esit idiok owo ata anyan ini mbemiso enye akabare, edi edieke Enye okutde udọñ ke esit owo emi akpamade ndinam utom Esie, Enye enyene anyan ime ye utọ owo oro.

Kiet Ke Otu Mmọ Emi Ekesinde (1 Ñwed Corinth 1:28)

Levi ekedi mbet emi ekekotde esio ke otu mbon emi mme Jew ekesuade eti eti. Mmọ ekedi mme ọbọ utomo emi ukara mbon Rome ekekpede esin man ebọ mme Jew okuk utomo. Ediwak ini mmọ ikenamke akpanikọ, mmọ ekesibọ mme owo okuk awak akan nte ekebierede enyuñ enim ubak okuk oro enọ idem mmọ. Ekekot mmọ mme Publican, nnyin ñko ikot ite ke Christ ama ama mmọ, onyuñ anam mmọ edi mme ufan Esie. Ekeme ndidi idem akpa fi ntak emi Jesus akpamade utọ uduot owo oro; edi mmọ ema enyime ete, idi mme anam idiok, ndien ediwak mmọ ema etiene Jesus enyuñ ekabare esit.

Nnyin imeti mbuk owo Pharisee ye Publican emi ekekade ke Itie-ukpono Abasi ndibọñ akam. Pharisee oro “ada ọbọñ akam ye idem esie, ete, Abasi, mọkọm Fi, koro mmentiehe nte owo eñwen. . . kpa ye nte publican emi.” Edi publican oro ọfuhọ eti eti ke abaña mme idiok-ñkpọ esie, inyuñ inyimeke ndimenere kpa enyin esie nse enyọñ edi amia ubọk ke ikpanesit esie onyuñ ọbọñ akam ete, “Abasi, tua mi, idiok owo mbọm.” Jesus ọdọhọ ete ke publican oro ama akabare esit. Jesus ikedighe ndikot ndinen owo, edi mme idiok owo ete mmọ ekabare esit.

Ke ndo-ndo oro Levi okopde ikot Jesus, enye ama ọkpọñ kpukpru ñkpọ etiene Enye. Enye ama okut ñkukut obio Ubọñ Abasi, ndien okuk emi enye ekesibọde ikenemke enye aba. Enye ama enem esit eti eti ke ikot oro Jesus okokotde enye, ndidi owo mbet Esie; tutu enye anam akwa usọrọ onyuñ okot ediwak mme ufan esie. Ndusuk enye okoyom mmọ edikop mbuk Jesus ñko. Jesus ama enem esit eti eti ndikwọrọ ikọ nnọ mmọ koro Enye ama ọfiok ete ke mmọ ema eyom Andinyaña, Enye onyuñ oyom ndiñwam mmọ.

“Mme Utom Eke Okponde Akan Oro. . .” (John 14:12)

Ke Jesus ama okokot mbet Esie, Enye ama asaña akanade Galilee ọkwọrọ ikọ ke mme synagogue onyũ anam mme utibe ñkpọ. Mme owo ema eto ke mme ñkan ñkuk idut edika man enam udọñọ mmọ ekure, Jesus ama onyũ ọkọk kpukpru mmọ. Nnyin ikotke ite ke akananam Enye ebin baba owo kiet emi akakade ebine Enye ndiyom uñwam. Ke ini Enye akanamde mme utibe utom emi, Enye ekekpep mbet Esie utom emi mmọ edinamde, onyũ ọdọhọ mmọ ete ke mmọ eyenam se ikponde ikan oro, koro Enye eyesọp afiak ọnyọñ etiene Ete Esie ke Obio Abasi.

MME MBUME

1. Nso etop ke Christ ọkọkwọrọ emi ekedide ukem-ukem nte eke John?
2. Nte mbet oro ema enam uyo oro Jesus ọkọdọhọde ete “Tiene Mi?”
3. Siak owo itiokiet emi Jesus okokotde etiene Enye.
4. Nte Philip ama ọdọñọ Jesus nte ke enye edi Christ?
5. Nso ke Philip eketiñ ọnọ Nathanael abaña Jesus?
6. Nso ke eñwọñọ enọ nnyin edieke nnyin ikpọnde kpukpru ñkpọ itiene Enye?